2181

LAIKAS

"EL TIEMPO"
SEMANARIO LITUANO
Mendoza 2280
Avellaneda, Bs. Aires
1951. V. 31
IV M. ★ Nr. 46

Gražioji Lietuva: Verkų rūmai prie Vilniaus — vienas iš gražiausių istorinių pastatų Lietuvoje.

KAS TOLIAU?

KORĖJOJE KOMUNISTAI SUMUŠTI

Gegužės 16 d. Korėjoje komunistai pradėjo antrą generalinį pavasario puolimą. 60 raudonųjų divizijų ištisą savaitę su įnirtimu masiškai puolė sąjungininkų pozicijas. Rytiniame fronto ruože tarp Inje ir Chunchon *jiems pavyko* pralaužti pietų korėjiečių linijas, ir trys kinų divizijos prasiveržė bent 50 km į sąjungininkų užfrontę. Padėtis atrodė kritiška, nes buvo sumuštos ir išblaškytos bent dvi ištisos pietų korėjiečių divizijos ir pro susidarusią spragą ėmė veržtis vis naujos komunistų kariuomenės masės.

Bet štai staiga prasidėjo sąjungininkų priešpuolis. Dvi tankų kolonos nesulaikomai pradėjo slinkti pirmyn. Neperstojamas fronto linijų ir kariuomenės tiekimo kelių bombardavimas ypač baisiojom napalm bombom, kurios sprogdamos sudegina ir užtroškina visokią gyvybę 50 metrų spinduliu, sukrėtė visą komunistų frontą. Panikos apimti, komunistai visu frontu pradėjo trauktis atgal. Galingos tankų kolonos atkirto kelią į užfrontę prasiveržusioms raudonųjų divizijoms, ir netrukus prasidėjo masinis priešo pasidavimas. Ištisos kiniečių ir šiaurės korėjiečių kuopos meta ginklus. Belaisviai pareiškia, kad jau kuris laikas nėra gavę jokio maisto ir kiekvienas gynėsi nuo bado kaip mokėdamas. Tuo tarpu sąjungininkai jau vėl peržengė 38-ją paralelę ir įsiveržė giliai į šiaurinės Korėjos teritoriją, vis dar nerasdami rimto organizuoto pasipriešinimo. Sąjungininkų vadai pareiškė, kad prasidėjusioji Jungtinių Tautų ofenzyva bus tęsiama tolei, kolei komunistai nebus išstumti iš Korėjos arba kolei nesutiks taikiu būdu baigti konfliktą.

KAS TOLIAU?

Yra ženklų, iš kurių galima spėti, kad komunistai pagaliau įsitikino, jog be aviacijos persvaros ir be povandeninių laivų blokados karo Korėjoje laimėti nėra įmanoma. Jei komunistai nenori toliau vesti jėgas eikvojančio karo Korėjoje, jie turės arba taikintis, arba skubiai ruoštis trečiajam generaliniam puolimui, kuriame masiškai dalyvautų raudonoji aviacija ir povandeninis laivynas. Šiuo atveju trečiasis pasaulio karas pasidarytų nebeišvengiamas, nes sąjungininkai būtų priversti bombarduoti komunistų aviacijos ir laivyno bazes Mandžiūrijoje ir Kinijos pakrantėse. Nors eina gandai apie sovietų aviacijos telkimą anapus Yalu upės Mandžiūrijoje, tačiau sąjungininkų vadai yra įsitikinę, jog Korėjoje komunistai yra tiek sumušti, kad užtruks daug mėnesių, iki jie galėsią suorganizuoti naują masinį puolimą.

IRANAS — JUGOSLAVIJA VOKIETIJA

Tuo tarpu tarptautinė padėtis dėl Irano naftos šaltinių yra nepaprastai įtempta. Sovietai karo nepradės, neužsitikrinę sau pakankamą naftos kiekį, koks moderniniam karui būtinas. Todėl su dideliu nerimu sekamas raudonosios armijos telkimas Irano pasienyje ir pirmųjų sprausminių lėktuvų pasiuntimas į Persiją, anot Tass agentūros, Persijos laukus naikinantiems skėriams naikinti. Amerika taip pat pradėjo telkti savo karo aviaciją gretimojoje Turkijoje, kuri šiomis dienomis laukia pirmųjų sprausminių bombonešių.

Tuo pačiu metu raudonoji armija paskubomis vis labiau koncentruojama Rumunijoje, Bulgarijoje ir Vengrijoje. Rumunijos naftos šaltinius perima karinė sovietų kompanija. Motorizuotos jėgos telkiamos prie Jugoslavijos, kur sėdi Tito su savo 30 divizijų, ir prie Graikijos sienų.

Nepaprastai sustiprinta sovietų propaganda prieš sąjungininkus visoje Vokietijoje taip pat nieko gero nežada.

SUNKUS GALVOSUKIS

Stalinui tenka išspręsti labai sunkus galvosukis: ar pradėti karą ir, jeigu pradėt, tai kada?

Amerikiečiai ginkluojasi pašėlusiu tempu. Kas savaitė ginklavimuisi išleidžiama daugiau kaip po vieną milijardą dolerių. Su Tito ką nors reikia daryti, nes jis baigia suskaldyti viso pasaulio komunistų partijas ir yra kaip vakariečių Trojos arklys, įvestas į pasaulio komunistų tvirtovę. Jei karas prasidės, jis vyks iš karto bent trejuose frontuose: Tolimuosiuose Rytuose, Viduriniuose Rytuose ir Europoje. O tai ir sovietams nėra lengva, žinant labai nepatogų susisiekimą Sovietų Sąjungoje. Pakanka tik nukirsti vienintelį transsibirinį geležinkelį nuolatiniu bombardavimu, ir Tolimųjų Rytų frontas netrukus bus priverstas kapituliuoti. Reikia tik atominėmis bombomis subombarduoti Baku ir Batum naftos šaltinius, ir visi tūkstančiai sovietų tankų bei lėktuvų nebepajudės iš vietos. O prie viso to dar reikia pridėti kruviną nepasitenkinimą plačiausių masių ne tik visoje prispaustoje Rusijoje, bet ypač komunistų okupuotuose kraštuose, kurie greitai gali atkirsti sovietų tiekimo linijas tarp Rusijos ir Vakarų Europos.

Yra silpnų vietų Vakarų pasaulio gynyboje, bet netrūksta jų ir Sovietų Sąjungoje. Ir todėl daugelis abejoja, ar sovietai išdrįs leistis į pasaulinį karą. Jeigu ir bus priversti jau per metų eilę provokuojamą ir ruošiamą karą pradėti, tai vargiai ar tai įvyksią anksčiau kaip sekančių metų vasarą. Bet tada jau amerikiečiai bus pavojingai apsiginklavę ir laimėjimo galimybės bus dar labiau abejotinos.

Artimiausi įvykiai Irane netrukus duos naujos šviesos apie artimiausius sovietų planus.

TRUMPAI

—PERSIJA yra tvirtai pasiryžusi pasinaudoti sunkia tarptautine padėtimi ir paimti į savo rankas Persijos naftos šaltinius, kurie didele dalimi priklauso Didžiajai Britanijai. Gegužės 26 d. D. Britanija kreipėsi į Tarptautinį Teismą Haagoje, prašydama išspręsti kilusį ginčą. Priešingu atveju D. Britanija graso jėga ginti savo teises. Sovietai yra sukoncentravę prie šiaurinės Irano sienos žymias karo pajėgas ir tik laukia, kada anglai pradės. Jungtinės Amerikos Valstybės abi šalis ragina taikiu būdu išspręsti ginčą taip, kad Irano nafta neatitektų sovietams.

—NEW YORKE viena firma ruošiasi statyti aukščiausią pasaulio dangoraižį, kuris turės 480 metrų aukščio.

—VANDENILIO BOMBA netrukus bus galima gaminti serijomis. Tai patvirtina paskutiniai atominiai bandymai, įvykdyti Jungtinių Amerikos Valstybių atominės komisijos Ramiojo vandenyno salose Eniwetok. Esama pagrindo spėti, kad tenai jau pavyko sėkmingai susprogdinti pirmąją nedidelę vandenilio bombą. Vandenilio bombos būsiančios 1000 ir daugiau kartų galingesnės už urano bombas.

—PREZ. TRUMANAS gegužės 24 d. paprašė JAV Kongresą paskirti 8.500.000.000 dolerių Vakarų Europos apginklavimui. Iš jų 2.250.000.000 būsią skiriami ekonominei Vakarų pasaulio pagalbai.

—TURKIJA gauna iš JAV moderniškų sprausminių karo lėktuvų. Pirmieji lėktuvai bus pasiųsti liepos mėnesį. Šiuo metu baigiami modernizuoti bent keli specialūs aerodromai.

—ARGENTINA gegužės 22 d. nusavino tam tikrus žemės plotus prie San Carlos de Bariloche, kuriuose steigiamas atominės energijos fabrikas su atitinkamomis laboratorijomis. Tuo pačiu dekretu įsteigiama ir Atominės Energijos Komisija.

—KINIJOS KOMUNISTAI sukoncentravo apie 14 armijų ir 300 lėktuvų prieš nacionalistų valdomą Formozos salą. Manoma, kad apie birželio mėn. pabaigą reikia laukti komunistų bandymo išsikelti Formozoje. Tam tikslui jie jau turį paruošę dvi parašiutininkų divizijas ir pakankamą kiekį laivų.

—KOMUNISTINĖ KINIJA praneša, kad Singkiang provincijoje yra statomas milžiniškas atomo miestas, kuriame gyvens 200.000 darbininkų. Ištisa darbo vergų armija kasa 150 km ilgio kanalą, kuris duos reikalingą vandens energiją statomiems atomo fabrikams. Fabrikų direktorius būsiąs neseniai iš Anglijos į Maskvą pabėgęs atominės energijos specialistas prof. Bruno Pontecorvo. Yra žinoma, kad Singkiang provincijoje yra turtingi urano klodai.

● ITALIJOJE gegužės 20 d. įvykusiuose savivaldybių rinkimuose komunistai smarkiai pralaimėjo, netekdami dviejų trečdalių turėtų vietų.

● ANGLIJOJE prie Durhamo esančiose anglies kasyklose buvo užgriauti 81 darbininkas.

● AUSTRIJA šiomis dienomis įvykusiuose visuotinuose rinkimuose naujuoju respublikos prezidentu išsirinko buvusį generolą ir Vienos burmistrą Dr. Theodor Koerner.

● KETURIŲ DIDŽIŲJŲ užsienių ministrų pavaduotojų konferencija Paryžiuje jau turėjo daugiau kaip 60 posėdžių ir nieko nenutarė. Atrodo, kad sovietai laukia paaiškėjant bendrosios tarptautinės padėties, kuri nulems tolimesnę jų laikyseną.

SOVIETŲ SĄJUNGAI neužtenka specialistų aptarnauti turimiems ir naujai statomiems povandeniniams laivams. Jau kuris laikas jieškoma vokiečių specialistų, kurie prie nacių tarnavo povandeninių laivų įgulose. Jiems siūlomos geros algos, tačiau savanorių atsiranda labai mažai.

LENKIJOS didžiausias ir greičiausias transatlantinis laivas "Batory", kuriuo buvo palaikomas nuolatinis susisiekimas su New Yorku, neseniai buvo išimtas iš apyvartos. Žinovai tvirtina, kad jis bus perduotas rusams, kurie iš jo pasidarys pagalbinį kreiserį. Taip jau buvo padaryta ir su kitais dviem lenkų laivais.

SUOMIJA laukia naujo sovietų smūgio. Pirmasis to ženklas yra naujo sovietų ambasadoriaus atvykimas į Helsinki. Iš Suomijos šiaurės buvo išvežti visi senieji gyventojai. Rusai perėmė šiaurinės Suomijos fabrikus ir nikelio kasyklas.

KOLUMBIJOJE nuodinga gyvatė per 20 minučių nužudė 6 darbininkus, dirbusius ryžių lauke. Savo aukas užpuolė iš medžio, kuriame karojo. Keturiems įkirto į kaklą, kiti du žuvo, stengdamiesi iščiulpti nuodus iš nelaimingųjų žaizdų.

● Gautomis žiniomis Kaune yra miręs: prel. P. Januševičius, prel. S. Jakubauskis, kan. P. Dogelis, kan. A. Sabaliauskas-Žalia Rūta. Taip pat yra miręs Vilkaviškio kapitulos prel. Jonas Naujokas.

● Visoje Lietuvoje jaučiamas didžiausias vaistų trūkumas. Trūkstą elementariausių gydymosi priemonių, nekalbant jau apie moderninius vaistus, kaip įvairūs sulfonamidai, penicilinas, streptomicinas ir kt.

1810 - 25 DE MAYO - 1951

El 25 de Mayo de 1810, en un acto sublime del pueblo nativo de esta benemérita ciudad de Buenos Aires, fué lanzado a los cuatro puntos cardinales el vigoroso grito de la libertad; grito que fué propagado por todos los ambientes y todas las latitudes de América, como demostración pujante y definida del nacimiento de una gran nación: la Argentina.

Ese día, venturoso para los criollos, fué el mojón inicial de su liberación política, que seis años más tarde quedó graníticamente asentado en el célebre Congreso de Tucumán, mediante la histórica declaración de la Emancipación total de cualquier vasallaje o vínculo político que pudiera atarlos o mantener dependientes de cualquier país de la tierra.

Esta liberación política, ya en la presente época del Justicialismo, siguió superándose, ampliándose, hasta culminar en la Declaración de la Libertad Económica, redactada y declarada por los verdaderos y fieles representantes de la voluntad de todo el pueblo argentino: el actual mandatario presidencial Gral. Juan Domingo Perón, su Señora Esposa Eva Perón y sus dignos colaboradores.

Este año la evocación patriótica contó con un acto de singular importancia, cual fué la grandiosa marcha de los reservistas de la patria, en que en prietas columnas: hombres y mujeres, argentinos nativos y extranjeros, también argentinos de alma y corazón, reafirmaron una vez más que están dispuestos a luchar por este suelo azul y blanco, tanto en la paz con su trabajo constante y llegado el caso supremo, a ofrendar hasta su vida en defensa de este benemérito país.

En ocasión de la fiesta patria, adhiere a la evocación patriótica del espíritu toda la colectividad lituana de la República Argentina repite, sincera y cordialmente, las palabras del Himno Nacional:

¡AL GRAN PUEBLO ARGENTINO, SALUD!

Z. Juknevičius

Argentinos Lietuviams

Argentinos Lietuvių Bendruomenės Laikinasis Organizacinis Komitetas turi garbės pranešti Argentinos lietuvių visuomenei, kad š. m. gegužės mėn. pradžioje šio krašto atitinkamoms valdžios įstaigoms buvo įteikti ARLB įstatai ir kt. raštai, liečiantieji Bendruomenės įsteigimą. Tuo būdu ARLB yra įteisinta viešam veikimui. Greitu laiku mūsų spaudoje bus pradėti spausdinti Bendruomenės įstatai, kurie vėliau, sąlygoms leidus, bus taip pat išplantinti visuomenėje atskirom knygutėm.

Pasišventusių tautiečių dėka Rosario Bendruomenė jau veikia. Yra steigiamos taip pat Berisso, Temperley, Avellanedos ir Buenos Aires apylinkės. Veikiai bus išplatinti kvietimai stoti į Bendruomenę. Laukiama, kad kiekvienas susipratęs tautietis(ė), gavęs kvietimą, nedelsdamas įteiks Bendruomenės atstovui pridėtus įstojimo pareiškimus. Kas kvietimo dėl kurių nors priežasčių negautų, maloniai prašomas kreiptis į Bendruomenės atstovus.

ARLB pagrindinis tikslas yra sujungti šio krašto lietuvius jų atstovavimui Argentinoje ir užsieny, jų gerbūvio kėlimui ir Lietuvos išlaisvinimo darbui. Bendruomenės nariu gali tapti kiekvienas krašte gyvenantis asmuo, virš 18 metų amžiaus, įteikdamas Bendruomenės įgaliotiniui virš minėtą įstojimo pareiškimą. Nario mokestis yra nustatytas $ 1.— mėn. Kiekvienas narys turi teisę rinkti ir būti renkamas į Bendruomenės valdomuosius organus. Netenka abejoti, kad visi tautiečiai pilnai įvertins tą svorį ir jėgą, kurią įgausim, susijungę į vieną visuomeninį sambūrį mūsų tautiniams ir visuomeniniams tikslams siekti. Stovint prieš tokias plačias galimybes, reikia tikėtis, kad visiems lietuviams priklausymas Bendruomenei virš ne tik pareigos, bet ir garbės klausimu. Atminkim, kad kiekvienas gali prisidėti prie našaus Bendruomenės veikimo savo sugebėjimais vadovavimo darbe ar savo auka jos kilniems uždaviniams vykdyti.

Tenka pažymėti, kad Bendruomenė yra grynai nesrovinė ir savo užsimojimuose nemano pakenkti veikiančioms organizacijoms ar jas kokiu nors būdu pakeisti. Priešingai, Bendruomenė visomis išgalėmis rems lietuvišką spaudą ir druagijas bei organizacijas, kurių veikimas yra naudingas ir reikalingas mūsų visuomenei. Savaime suprantama, kad nuo veikiančių organizacijų narių ir vadovybių prisidėjimo prie Bendruomenės priklausys ir Bendruomenės parama jų atžvilgiu. Kadangi Bendruomenė yra visiems atvira, per ją mūsų draugijos turi progos pasiekti plačios pažangos ir klestėjimo.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
LAIKINASIS ORGANIZACINIS KOMITETAS

Lietuva Paaukota Marijos Širdžiai

Gegužės 13 d. tremtyje esantieji Lietuvos vyskupai Romoje iškilmingu aktu paaukojo Lietuvą ir visame pasaulyje išsisklaidžiusius lietuvius Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai.

1917 m. apsireiškusi Portugalijos kaimelyje Fatimoj, Dievo Motina yra pareiškusi norą, kad visas pasaulis būtų paaukotas Nekalčiausiajai Jos Širdžiai. 1931 m. Portugalijos vyskupai pirmieji paaukojo savo tautą Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai. 1942 m. spalio 31 d. Šv. Tėvas Pijus XII visą žmoniją iškilmingu aktu paaukojo Dievo Motinos Širdžiai. Po to jau daug tautų pasekė Šv. Tėvo pavyzdžiu, pasiaukodamos save Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai ir pasiryždamos vykdyti Fatimoj duotus Dievo Motinos patarimus mūsų laikų žmonijai.

Bostone jau prieš metus susidarė būrelis žmonių, kurie rūpinasi Fatimoj apsireiškusios Marijos prašymų skleidimu lietuvių tarpe. Štai trys pagrindiniai prašymai, pareikšti 1917 m. Fatimoje:

1. "Žmonės turi taisyti savo gyvenimą, daryti atgailą, nebeįžeidinėti daugiau Viešpaties, kuris yra ir taip perdaug įžeistas. — Aš prašau priiminėti šv. Komuniją kiekvieno mėneso prmąjį šeštadienį, kaip atlyginimą už nuodėmes."

2. "Sieloms išgelbėti nuo pragaro, Viešpats nori, kad būtų pasaulyje įvestas Mano Nekalčiausios Širdies garbinimas."

3. "Prašau kalbėkite kiekvieną dieną rožančių."

Ką tik yra gautas tremtyje esančių Lietuvos vyskupų ganytojiškas laiškas, skelbiąs Lietuvos ir visam pasaulyje išsisklaidžiusių lietuvių iškilmingą paaukojimą Nekaltajai Marijos Širdžiai. Jį pradėsime spausdinti sekančiame numeryje. Šiame numeryje skelbiame patį pasiaukojimo aktą, atliktą Romoje, Lietuvių Šv. Kazimiero Kolegijos koplyčioje, šių metų gegužės 13 d.

Dera, kad viso pasaulio lietuviai šitą pasiaukojimą iškilmingai pakartotų savo kolonijose. Tinka, kad kiekvienas asmeniškai pareikštų savo iškilmingą pažadą vykdyti Marijos prašymus Fatimoje.

Plačiau apie Dievo Motinos apsireiškimą Fatimoje ir su tuo susijusius dalykus galima sužinoti neseniai pasirodžiusioje knygoje "Marijos Žodis Fatimoje", kuri gaunama "LAIKO" redakcijoje.

PASJAUKOJIMAS

LIETUVOS BAŽNYTINĖS PROVINCIJOS IR VISŲ LIETUVOS KATALIKŲ NEKALČIAUSIAI MARIJOS ŠIRDŽIAI
1951 metais gegužės 13 d.

M E S :

Kauno Bažnytinės Provincijos Arkivyskupas Metropolitas Juozapas J. SKVIRECKAS, Vilkaviškio Vyskupijos Koadjutorius, titulinis Larandos vysk. Vincentas PADOLSKIS, Kauno Arkivyskupo Augziliaras, titulinis Bosano vysk. Vincentas BRIZGYS, Generalis Marijonų Kongregacijos Viršininkas, titulinis Olimpo vyskupas Petras Pranciškus BŪČYS, Kauno Bažnytinės Provincijos 25 metinių sukaktuvių proga, šių 1951 m. gegužės mėn. 13 dieną, AUKOJAME SAVE,

Mūsų Bažnytinės Provincijos ir visos Lietuvos sūnus ir dukteris: tuos, kurie neša sunkų jungą svetimųjų pavergtoje mūsų Tėvynėje, tuos, kurie yra žiauriai kalinami ir ištremti į nejaukias svetimas šalis ir neturi tenai sau jokios dvasinės paguodos ir visus kitus lietuvius, išsisklaidžiusius kuone visuose pasaulio kraštuose, aukojame Tau, Tavo Nekalčiausiai Širdžiai, kad Tavo meilė ir užtarymas pagreitintų Dievo karalystės pergalę, o visos tautos, susitaikiusios tarp savęs ir su Dievu vadintų Tave palaiminta ir nuo vieno žemės pakraščio iki kitam kartu su Tavimi giedotų nesiliaujantį garbės, meilės ir padėkos Magnificat Širdžiai Jėzaus, kuriame viename žmonija gali rasti tiesą, gyvenimą ir taiką.

Kaip atrodo atominė bomba

Amerikiečių žurnalas LOOK savo gegužės 8 d. numeryje paskelbė sensacingą braižytojo ir žurnalisto Jim Berryman straipsnį: "Kaip atrodo atominė bomba ir kaip ji numetama?" Autorius pats yra matęs atominę bombą ir praktiškai susipažinęs su jos panaudojimu. Čia paduodame svarbesnes žinias, kurios jam buvo leista paskelbti.

Atomo bomba turi maždaug 6 metrus ilgio ir 3 metrus skersmens. Jos forma yra apvali, į galą kiek smailėjanti. Užpakalis baigiasi lėkštu skrituliu su keturiais sparneliais. Sveria 4.500 kilogramų. Visas paviršius yra apdengtas storu brezentu ir iš tolo atrodo kaip koks lavonas, pridengtas drobe.

Kai reikia bombą numesti į priešo taikinį, daroma šitaip. Pirmausia traktorium atvelkama atomo bomba prie keturmotorio lėktuvo B-50, kuris jau laukia, aprūpintas reikiamu kiekiu kuro ir visiškai paruoštas skristi. Milžiniško bombonešio, turinčio daugiau kaip 30 metrų ilgio, priešakys specialiu kranu yra pakeliamas nuo 18 iki 20 laipsnių kampu į viršų. Specialistų būrys kaip skruzdės apspinta bombą ir pristumia ją iki B-50 "pilvo", visiškai po bombų skyriaus durimis. Drobės apvalkalas pamažu nuslysta, kai bombonešis, už priešakio didžiuliu kranu pakeltas į viršų, atsargiai leidžiasi ant savo baisiojo krovinio. Hidraulinis keltas pakelia bombą į viršų ir pastato ją metimo padėty į keturių trikampių laikiklių lizdą. Begalinė ranka valdomų sraigtų sistema prilaiko baisiąją bombą iš visų pusių, kolei neatsisėda į savo saugų lizdą. Po to bombų skyriaus durys užsidaro su tokia jėga, kad į jų tarpą patekęs žmogus kaip šiaudas būtų perkirstas pusiau.

Lėkštojo skritulio, kuriuo baigiasi atomo bomba, viduryje yra vamzdis, kurio mechanizmas yra griežtai saugoma paslaptis.

Kai bombonešis B-50 artinasi prie savo taikinio, aparato kontrolė pereina iš pilotų rankų į radaro navigatoriaus rankas. Prieš jo akis yra radaro rodiklis. Kairėje ir dešinėje yra painios tabelės su sektoriais, padalytais į laipsnius, ir skaitikliais. Radaro rodiklis navigatoriui parodo, virš kokio žemės paviršiaus lekia lėktuvas. Radaro rodiklio centras yra apvalus, kaip skridinys. Jo pakraščiais driekiasi dvi judamos linijos, kurios, lėktuvui artėjant prie tikslo, glaudžiasi prie viena kitos. Kai šios dvi linijos priartėja prie viena kitos ir susijungia, kaip žirklės, — atomo bomba automatiškai krinta iš lėktuvo "pilvo" ir smenga į savo iš anksto numatytą taikinį.

Baisusis sprogimas įvyksta iš anksto nustatytame aukštyje. Šitai nustatoma, dar prieš pakylant bombonešiui B-50 ypatingo mechanizmo dėka, kuris veikia barometro pagrindu.

LIETUVAITĖ IŠRINKTA KATALIKŲ VAIKŲ DARŽELIŲ DR-JOS PIRMININKE J. A. VALSTYBĖSE

Tautinės Katalikų Vaikų Darželių Dr-jos trečiasis visuotinis susirinkimas įvyko Čikagoje balandžio 20-21 d. d. Tame susirinkime minėtos draugijos pirmininke dvejiems metams buvo išrinkta lietuvaitė Sesuo M. Francina, Šv. Kazimiero Seserų Kongregacijos vienuolė. Sesuo M. Francina yra autorė Kindergraph Workbook ir kitų Amerikoj plačiai žinomų pedagoginių knygų. Šiuo metu ji ruošia religinio turinio vadovėlius Vaikų Darželiams visoms katalikiškoms mokykloms.

● Ryšium su popiežiaus Pijaus XII 75 m. sukaktimi VLIKo Pirmininkas M. Krupavičius pasiuntė per mons. Montini į Vatikaną sveikinimą, prašydamas perduoti Jo Šventenybei esančių visame pasaulyje laisvųjų ir už geležinės uždangos pavergtųjų lietuvių vardu nuoširdžiausius linkėjimus. Kovo 7 d. gauta iš Vatikano telegrama, kuria už pareikštuosius linkėjimus reiškiama padėka ir Jo Šventenybės teikiamas popiežiaus palaiminimas.

Lietuviai visam pasauly

● Balandžio 24 d. lėktuvu iš Hong Kongo į Romą atskrido du broliai marijonai, ilgus metus dirbę misijose Mandžiūrijos sostinėje Harbine. Jų vienas yra lietuvis, antras — baltgudis. Jie pranešė, kad visi kunigai marijonai buvo suimti 1948 m. gruodžio 22 d. ir išvežti. Harbine buvo Lietuvos konsulas ir 153 lietuviai. Konsulas nužudytas, žymesnieji lietuviai suimti, kiti išblaškyti. Žmonių nuotaika — kaip prieš audrą. Per visą žiemą Harbine jiems teko kasti apkasus, visur pilna priešlėktuvinių patrankų.

● Vokietijoje dar yra 10.271 lietuvis. Prancūzų zonoj yra 584 asmenys, USA zonoj — 3.336 ir Britų zonoj — 2.896 asmenys. 6.836 lietuviai gyvena stovyklose, likusieji 3.435 privačiai. Britų zonoje stovyklų jau nebėra.

● Braunshardte prie Darmstadto, Vakarų Vokietijoje, balandžio 17—20 dd. įvyko lietuvių kunigų suvažiavimas. Paaiškėjo, kad šiuo metu Vokietijoje dar yra 23 lietuviai kunigai, kurių 15 dirba pastoracinį darbą tarp lietuvių.

● Chicagos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga turi 122 narius. Sąjunga įsteigta 1949 m. Šiuo metu jos pirm. yra prof. S. Dirmantas, sekr. J. Jurkūnas, ižd. V. Tamošiūnas ir nariai: A. Semėnas ir P. Jurėnas.

● Rašytojas P. Babickas yra išvykęs į Amazonės sritį Brazilijoje, kur tebegyvena laukiniai indėnai.

● Venezueloj leidžiamo "T. Kelio" redadcinėn kolegijon pakviesti: L. Drangauskas, A. Diržys ir Dr. P. Neniškis. Tuo būdu tikimasi sustiprinti šį vienintėlį Venezueloje leidžiamą lietuvių laikraštį.

● Anglijos lietuviai suruošė pirmąją dainų šventę, kurioj gražiai pasirodė V. Mamaičo vedamas Londono Meno Sambūrio ir V. Untulio diriguojamas Nottinghamo "Rūtos" chorai. Inž. V. Izbickas išlaikė egzaminus ir gavo visas inž. teises. PLIAS narių inž. D. Britanijos skyrius šiuo metu turi 19. Bradforde scenos mėgėjai gražiai suvaidino "Aušros Sūnūs". Netrukus Romoj baigs mokslus ir įsišves į kunigus St. Šimkus, kuris Škotijoj išdirbo 13 metų anglių kasyklose ir vėl grįš dirbti tarp angliakasių. Tarp Škotijos angliakasių dirbančius lietuvius kunigus mini ir žymusis romanistas A. J. Chroninas savo keliuose veikaluose.

● Australijoj jau spausdinamas spaustuvėje "Austr. Lietuvis", norėdamas supažindinti australus su lietuvių partizanų veikla, įsidėjo partizanų karininko B. Daumanto "A Day with Guerilla N.C.O. School". L. Kult. Fondo Melburno sk. stengiasi savo veiklą plėsti konkrečiais darbais. Prie Šv. Jono bažnyčios veikia tunt. Makulio įsteigta sekmadienio mokykla, dabar tokia pat mokykla steigiama miesto vak. dalyje ir paauglių kursai Marybironge. Prie bažnyčios veikiančią biblioteką norima išplėsti ir prie jos atidaryti skaityklą. Aukomis, koncertais ir prenumerata rūpinamasi išleisti vieną iš būdingesnių mūsų rašytojų veikalų, žadinančių mūsų tautinį atgimimą. Gegužės mėn. Melburne įvyko literatūros, meno ir muzikos vakaras, kur pasirodys pačios rinktinės lietuvių pajėgos. Liet. teatrui Adelaidėje, davusiam "Pirmąjį skambutį" ir "Sudrumstąją ramybę", ėmėsi vadovauti rež. Gučius. Iš Australijos 4.000 mokinių per egzaminus 1-ją vietą laimėjo inž. K. Reisono sūnus Irvis. Keliaujančioj naujakurių dailininkų parodoj lietuviams, be tautodailės skyriaus, savo darbais atstovauja dail. Rūkštelė, Ratas, Bistrickas, Kolegevas, Šalkauskas, Šimkūnas ir Vaičaitis.

● Austrijoj prie Eraunau mirė ats. maj. Germanas - Jurgis Pliuskaitis, b. Klaipėdos komendanto pavaduotojas Liko žmona, duktė Anglijoj ir sūnus Kanadoj.

LRK nauju įgaliotiniu Austrijai paskirtas Č. Liutikas. Austrijos Liet. Bendruomenė nori įsiregistruoti valdžios įstaigose. Bendruomenė pradėjo viešai skelbti nubaustus už krim. nusikaltimus savo narius.

● ML. liet. laikr. "Keleivis" Nr. 3. Prūsų lietuvių vardu pasisako už M. Lietuvos žemių ir gyventojų sujungimą į vieną laisvą, nepriklausomą, demokratiškai valdomą Lietuvos valstybę, iškelia mintį atkurti vieningą ir nedalomą Aistiją ir platokai pavaizduoja, kas būtų atsitikę su lietuviais, jei naciai būtų laimėję paskutinį karą. Ordino politikos atgarsių dar ir dabar tebeesama, pavz., Muencheno un-te studijuoją iš Prūsų kilę studentai sudarė korporaciją, pavadintą "Ordensland". Jos tikslai — aiškūs. Vokietijoje plačiai skaitomas "Christ und Welt", gražiai pagyrė lietuvius už jų sugyvenimą.

● J. A. Valstybėse Liet. Taut. S-ga geg — 19—20 dd. turėjo met. seimą, kuris įvyko J. Bačiūno vasarvietėj "Sodus". JAV Latvių Taryba pasiūlė bendrai ruošti protestą prieš Pabaltijy vykdomą genocidą. Tam tikslui birž. 16 d. užsakyta, didžiulė Carnegie Hall. Or-jų Centras surnošė su įspūdinga menine programa gražų dr. K. Grinnaus minėjimą. Paskaitą apie velionį skaitė dr. Br. Baleliūnas. Laukiama panašiu būdu pagerbiant ir kitus 2 Lietuvos prezidentus. Pabaltijo Mot. Taryba atžymėjo savo 4 m. veiklos sukaktį. Dadar ji atstovauja pabaltiečiams 11 mil. apimančioj or-joj Gen. Feder. of Women Clubs. Lietuvių atstovybės pirmininkė yra adv. B. Novickienė. Lietuvio visuom. teismas Čikagoj nusprendė, kad ir senieji, ir naujieji išeiviai tinkamai neatlieka savo pareigos tautai, ir įpareigojo juos pasitaisyti.

● Lawrence klebonas kun. P. Juras— lietuviškos knygos mecenatas — pakeltas į monsinjorus.

● Knygų leidimo srity jau įvyko persilaužimas. JAV pasirodė jau žymioji dalis visų leidinių. Bibliograf. Archyvas veikiai žada duoti tikslų liet. spaudos vaizdą visame pasaulyje. Netrukus JAV pasirodys naujas Dienovidžio dydžio žurnalas, redaguojamas S. Zobarsko. Eis kas 3 mėn. 48 pusl. Norėdami duoti gerą savaitraštį, susijungia: "Amerika", "Liet. Žinios" ir "Darbininkas". Dr. J. Balys JAV leidžia tautosakos lobyną. Per metus prenumeratoriai gaus legendas "Dvasios ir žmonės" ir "Liaudies magiją bei mediciną". Komp. J. Žilevičius atidavė spaudai savo operetę "Artistai" ir paruošė spaudai mišriam chorui "Laisvės tėvynei numylėtai", greit išleis Č. Sasnausko monografiją. "Pašvaistė" išleido prof. K. Banaičio "Oi, niekur niekur", vieną iš jo tremty harmonizuotų 400 liaudies dainų, ir J. Strolios stilizuotą liaudies dainą "Vai niekur nėra". Kun. Pr. Juras leis visą eilę Banaičio harmonizuotų liaudies dainų, domisi J. Kačinsko Mišiomis Lietuvos krikšto 700 metų sukakčiai atžymėti. Jis prikiša, kad daug kalti mūsų vadai, kad lig laiku nesiuntė mūsų men. kūrinių į pasaulinius ir Amerikos knygynus. Lenkai nori paskelbti šventąja Jadvygą. Ta proga V. de Leda išleido pranc. k. knygą "Jadvyga d'Anjou, Lenkijos karalienė", kurioj daug niekų prišnekėta apie lietuvius. Buv. D. Britanijos atstovas lietuvai T. Prestonas išleido Londone knygą, pavadintą "Prieš uždangą", kurioj daugiausia aprašo caro Nikolajaus II šeimos likimą, taip pat paliesdamas ir Lietuvą. "Tremtis" leidžia Putino "Altorių šešėly", o PLB Vokietijos krašto valdyba, pradėjusi leisti apie savo veiklą informuoti biuletenį, iš knygų pirmiausia išleido M. Twaino "Princą ir elgetą".

KULTŪROS NAUJIENOS

ATIDARYTA DAILININKO JONO RIMŠOS PARODA BUENOS AIRES

Kaip jau buvo rašyta, gegužės 28 d. 18 val. garsiojoj "Galeria Müller", Florida 946, pačiam Buenos Aires centre, buvo atidaryta dailininko Jono Rimšos kūrinių paroda. Atidaryme dalyvavo daug žymių visuomenės ir meno atstovų, ju tarpe didelis būrys lietuvių. Paroda atidaryta kasdien iki birželio 9 d. imtinai. Paroda visais atžvilgiais daro didelį įsūdį. Tokio žymaus lietuvio pasirodymas pačiam visos P. Amerikos kultūros ir meno centre yra didelis įvykis mūsų kolonijos gyvenime. Kiekvieno susipratusio lietuvio pareiga yra pasinaudoti šia reta proga ir savo apsilankymu pagerbti žymųjį tautietį.

ANDRIAUS KUPREVIČIAUS KONCERTAS LA PLATOJ

Gegužės 27 d. "Biblioteca Verdi" įvyko pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas. Buvo išpildyti garsiųjų klasikų Bach, Haydn ,Liszt, Skriabin veikalai. A. Kuprevičius La Platoj koncertuoja jau nebe pirmą kartą. "Cine Mayo" teatro salė buvo pilnutėlė rinktinės publikos, kuri sukėlė mūsų žymiajam virtuozui triukšmingas ovacijas.

TAUTINIO MENO ANSAMBLIO PREMJERA

Gegužės 12 d. Lietuvių Salėje Avellanedoje įvyko seniai laukta Tautinio Meno Ansamblio premjera — koncertas, kuriam buvo labai intensyviai ruoštasi. Per pora mėnesių Ansamblio choras, Andriaus Kuprevičiaus vadovaujamas, paruošė net 17 naujų liaudies dainų, kurių dvi ("Čibi ribi ožys ant ūlyčios" ir "Vai tu rugeli") yra paties dirigento sukomponuotos. Pirmoje programos dalyje buvo mišraus choro koncertas, o antrąją dalį sudarė trijų paveikslų montažas "Paparčio žiedas".

Prologe kerdžius kalbasi su mergyte (Viktoras Lesniauskas ir Audrytė Lesniauskaitė) apie nuostabųjį paparčio žiedą, kurį radusiam išsipildo visi troškimai. Scenoje pasirodo išeivės lietuvaitės vizija (Lidija Petravičienė) su žėrinčiu paparčio žiedu. Ji svajoja apie savo jaunystę tėvynėje, ir staiga tolumoje pasigirsta kaimenę genančio piemenėlio ragelis. Prieš žiūrovų akis atsiskleidžia brėkštantis rytas Lietuvoje su savo specifinėmis dainomis ir šokiais. Seka vasaros kaitraus vidurdienio ir ilgesiu skambančio vakaro paveikslai. Kai kurios dainos ir pirmą kartą čia matomi tautiniai šokiai (pvz. "Oželis") sukelia plojimų audras.

Nors publikos buvo pilnutėlė salė, tačiau daug dar yra norinčių šį originalų Tautinio Meno Ansamblio pastatymą pamatyti. Teko patirti, kad netolimoje ateityje veikalas, papildytas naujais dalykais, bus pakartotas.

● PO "BENAMIO PORTRETO" — — "SKAUSMO PERGALĖ". "Benamio portreto" autorius dr. K. Cirtautas turi parašęs naują knygą vardu — "Skausmo pergalė".

OSCAR WLADISLAS
de LUBICZ MILOSZ
★
ANTOLOGIA POETICA
(De inminente aparición)
Selección, prólogo y traducción de
LYSANDRO Z. D. GALTIER
Con un extenso ensayo de la Baronesa de BRIMONT y numerosos grabados.
★
Ediciones SANTO y SEÑA
Teodoro García 2456 - Buenos Aires

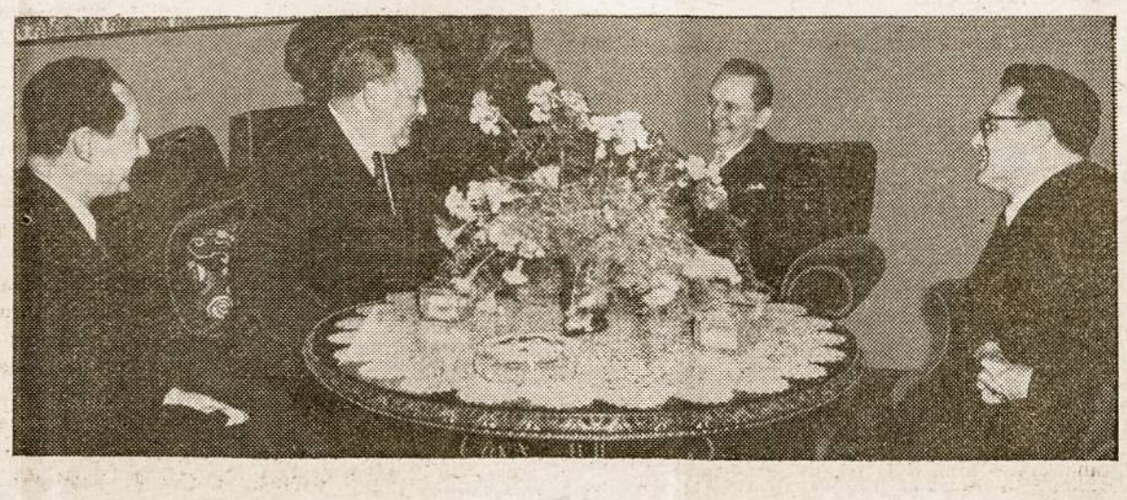

Jungt. Tautų Gen. Sekr. Trygve Lie Belgrade tariasi su marš. Tito, kuriam labai rūpi gauti moderniškų ginklų savo 30 divizijų. Iš kair. į deš.: Jugoslavijos ambasadorius prie J. T. Ales Bebbler, p. Trygve Lie, marš. Tito ir ambas. Joza Vilfan.

URUGVAJAUS LIETUVIAI

MOTINOS DIENA MONTEVIDEO LIETUVIŲ KOLONIJOJE

"Motina", "Mama" — tai žodis, kuris įsibrauna giliai į kiekvieno sveiko žmogaus širdį, paliesdamas tenai jautriausias sielos gelmes. Vienas tas žodis, lyg magiškoji burtininko lazdelė, perkelia mus į saulėtą vaikystės šalį, kurios švelni ir miela, viską pradžiuginanti karalienė yra geroji Mamytė. Be jos vaikystės atsiminimai tegali būti tamsūs ir šalti, kaip šaltas ir kietas būna žmogus, kuris neturėjo savo jaunose dienose švelnios motinos globos.

Kas nori suprasti kruviną šių dienų komunizmo žiaurumą, tas tegu pasiklauso šių Lenino žodžių, kuriuos jis pasakė viename komunistų kongrese:

"Norėdami pasiekti revoliucijos pergalės ir triumfo, turime pirma sau laimėti moterį; o kad ją patrauktume, turime padaryti pirmiausia, kad ji paliktų šeimos židinį... turime būtinai sunaikinti joje egoistinį ir instinktyvų motiniškos meilės jausmą... Moteris, kuri myli savo vaikus, visada pasilieka, kaip kalė su savo šunyčiais arba patelė su savo išperomis..."

1924 metais komunisčių moterų federacijos kongrese jis vėl pareiškė:

"Jokia tikra revoliucija nėra galima ten, kur dar tebėra šeima ir tebeviešpatauja šeimos dvasia... šeima yra buržuazinės santvarkos padaras ir bažnyčios išmislas... Mes turime sunaikinti šeimą!"

Todėl nenuostabu, kad toje dvasioje ir be motinos meilės išauginta jaunoji komunistų karta yra žiauri, kieta ir bejausmė.

Panašiu keliu eina ir visos kitos bedieviškos pakraipos, kurios skelbdamos vadinamą "laisvąją meilę" ir šeimų skyrybas, suardo daugybę šeimų ir tūkstančiams vaikų išplėšia motiniškos globos šilumą ir rūpestį.

Štai kodėl katalikiškoji Montevideo Lietuvių visuomenė Motinos Dienos proga pirmiausia gausiai susirinko pasimelsti už motinas į bažnyčią. Juk visi, kurie bent kiek pažįsta istoriją, žino, kad tik Katalikų Bažnyčia tikrai iškėlė ir pašventino šeimą ir jos Motiną, ir tik ji nenuilstamai gina ir globoja to švento šeimos židinio saugumą ir taiką.

Iš visų lietuvių širdžių plaukė karštos maldos už savo mielas gyvas ar mirusias mamytes, o gausus susirinkusių motinų būrys maldavo Viešpaties palaimos ir pagalbos sunkiame motinos darbe ir gyvenime. Per pamaldas ir pamokslą ne vienas šluostė netyčia ištryškusias ašaras, prisiminus savosios motinos meilę ir rūpestį ir didelį vargą pavergtoje Tėvynėje ar tolimame ištrėmime.

Pavakariais gausus jaunų ir senų lietuvių būrys susirinko į Kultūros Draugijos namus, kur turėjo būti Motinos Dienos kultūrinis ir meninis paminėjimas.

Programą atidarė p. Kundrotas. Po gražios ir įspūdingos Lietuvos Ministro žmonos ir trijų dukrų motinos p. Graužinienės paskaitos kalbėjo Urugvajaus Lietuvių Bendruomenės vardu p. Grišonas, Lietuvos pasiuntinybės Montevideo sekretorius. Sekė visiems gerai pažįstamo rašytojo ir publicisto p. K. Čibiro turininga paskaita. Paskutinis labai gyvai ir dominančiai kalbėjo Kultūros Draugijos Pirmininkas p. Julius Jazauskas. Tikrai būtų gražu, jei p. Pirmininko žodžius ir pageidavimus pildytų ne tik Kultūros Draugijos nariai, bet ir visa lietuviškoji visuomenė. Kaip visiems būtų malonu, jei Urugvajuje nebeliktų, ne tik nė vieno lietuvio susidėjusio su Lietuvos pavergėjais ir lietuvių tautos naikintojais, bet kad pagaliau išnyktų dar užsilikę keli likučiai nesenai taip čia siautėjusių visokios vienybės ir santaikos ardytojų, kurie prisidengę neva kultūros ar laisvės vardu, nesigėdija šmeižti ir dergti to, kas tiek amžių lietuvių tautos buvo branginta ir ginta. Kražių Skerdynių lietuviai yra ne mažiau lietuvybės, kaip ir bažnyčios gynėjai. Kovojantieji prieš katalikybę, padeda tuo pačiu, norėdami ar nenorėdami, ir didžiausiam Lietuvybės ir Katalikybės priešui — komunizmui.

Po kalbų Motinos Dienos minėjime sekė turtinga ir įvairi meninė programos dalis. Keletą kartų scenoje pasirodė broliai Štendeliai, visiems pažįstami gražiabalsiai dainininkai. P. mokytojos Stanevičienės paruošti lietuvių mokyklos vaikai suvaidino trumpą veikalėlį "Motina". Vaidino jau daug kartų visiems scenoje matyti artistai: Albertas Markevičius, Pranas Baliukonis, Juozas Sčesnulevičius, Adolfas Debesis, Nijolė Stanevičiūtė, Janė Rakauskaitė ir Luisa Hayduch. Visus linksmai ir maloniai nuteikė Poviliukas Debesiukas, inscenizavęs savo vikriu šokiu "Katinėlio bėdas", gražiai padeklamavęs "Dvi akytes aš turiu, man nereikia keturių..." ir dar pašokęs vieną plastinį šokį. Trys gabios balerinos dar pašoko, pačios dainuodamos, dainą "Našlaitėlei".

L. R.

LIGOS PUOLA LIETUVIUS, BET ŠIE NEPASIDUODA

● Sunkiai buvo susirgęs Cerro lietuvis **Zigmas Andriuškevičius**. Jau nuo pat Velykų varginęs reumatizmas, pagaliau griebė širdį ir kuo neprivarė ligonį prie mirties. Lietuvių kapelionas T. Jonas Bružikas jau buvo aprūpinęs jį paskutiniais Sakramentais. Ligonio ir jo šeimos paprašyti T. Bružikas ir T. Mikalauskas atlaikė už jo sveikatą po vienas šv. Mišias, ir dėkui Dievui, ligonis pradėjo gerėti. Šiuo metu jau visai gerai jaučiasi. Džiaugsmas vėl grįžta į tos gražios, pavyzdingos ir tikrai katalikiškos šeimos tarpą.

● Po skaudžios nelaimės gerokai prisikankinęs ligoninėje dėl sulaužytos kojos, pagaliau jau grįžo į savo namus **Antanas Vaštakas**. Ypatingai skaudus ligoniui buvo kojos dėjimas į gipsą. Skundėsi, kad niekada dar tiek nekentėjęs, kaip tas kelias valandas, kol dar nesugijusią, žaizduotą koją liejo gipsu. Bet dabar jau guli savo namuose, šeimynėlė nuoširdžiai prižiūri ir globoja, todėl ir ligonis vėl pralinksmėjo.

● Po sunkios bet laimingos operacijos grįžo namo ir **Ona Zupkienė**, Antano Zupkos motina. Operavosi italų ligoninėje. Tik nelaimei truputį per anksti prodėjo vaikščioti grįžusi namo ir teko vėl atsigulti lovon. Skundžiasi, kad nepratus sirgti nelengva ir lovoje nuolat gulėti, bet jau jaučiasi gerai ir, atrodo, greit vėl galės vesti savo gražiu skambiu balsu šeimyninių pobūvių puikias lietuviškas dainas.

● Dar tebeguli ligoninėje **Juzė Valiulienė**, jau seniai Urugvajuje gyvenanti, naujai čionai atvykusio Antano Mančausko sesuo. Ligonė skundžiasi nusilpimu, iš ko kyla ir daugiau negalavimų. Aprūpinta religine pagalba ir priėmusi šventą Komuniją, ligonė žymiai apsiramino ir jau lengviau neša savo ligą. Atrodo, kad liga per ilgai neužtruks ir ligonė vėl grįš pas savuosius, kurių jau pasiilgo.

● Nesenai į ligoninę pateko **Veronika Milgintienė** iš Casabó prie Cerro. Energinga moteris ilgai nenorėjo pasiduoti besiartinančiai senatvei ir vis dar judėjo bei vaikščiojo kad ir nevisai gerai besijausdama. Atrodo, kad geroje ligoninės priežiūroje ji vėl sustiprės.

● Pocitos sanatorijoje gydysi dar keturi vyrai lietuviai. Trys iš jų serga džiova, o vienas raupsais. Tai sunkios ligos, bet moderniškoji medicina jau ir joms turi vaistų. Šiandien ir raupsai jau yra pagydomi.

● TAUTOS FONDO VAJUS dar tebevyksta visoje Urugvajaus lietuvių kolonijoje. Aukų rinkimas pratęstas ligi Gedulo Dienos (birželio 15 d.). Aukas galima įteikti Urugvajaus Lietuvių Bendruomenės Laikinojo Komiteto Valdybos nariams: kun. St. Grigaliūnui, A. Braziui, Pr. Vikoniui, A. Gumbaragiui, Kaušiniui ir A. Grišonui. Tie patys priima naujų narių įstojimo pareiškimus į Urugvajaus Lietuvių Bendruomenę bei narių mokesčius.

—A.

ROSARIO LIETUVIAI

Gerb. J. Vajaga, žymus Rosario liet. veikėjas ir "LAIKO" rėmėjas.

ĮSPŪDINGAS MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Gegužės mėn. 13 d. Rosario Lietuvių Bendruomenė gražioje anglų salėje surengė įspūdingą Motinos Dienos minėjimą. Minėjimas buvo pradėtas pavyzdingu punktualumu, nes skelbtuoju laiku salė jau buvo pilna.

Minėjimą atidarė R. L. Bendr. pirm. S. Pšibiliauskas, po kurio gen. T. Daukantas skaitė įdomią ir turiningą paskaitą. Iš Buenos Aires atvykęs p. J. Gilvydis rodė lietuviškas filmas, kurios žiūrovams sukėlė pasigėrėjimą ir šiltus tėvynės prisiminimus. Iš Buenos Aires atvykęs "LAIKO" atstovas A. Kevėža trumpa kalba pasveikino rosariečius, pareikšdamas, jog visų kolonijų lietuviai gėrisi rosariečiais kurie kuria savo lietuvišką parapiją ir rengiasi statyti savo lietuvišką šventovę. Jis taip pat pabrėžė, kad už tai didžiausia pagarba yra nenuilstančiam kun. Kaz. Vengrui. Po šių žodžių dėkinga publika savo mielam dvasios vadovui sukėlė dideles ovacijas.

Vėliau vienos pertraukos metu svečias p. Kevėža paskaitė tai progai pritaikytą savo eilėraštį "Motinai", o gerb. klebonas kun. K. Vengras prabilo į susirinkusius, padėkodamas visiems, kurie prisidėjo prie motinų pagerbimo, ir ragindamas taip pat prisidėti prie lietuviškos bažnyčios statybos bei atvykti apžiūrėti jau vykstančius statybos darbus.

Toliau vėl ėjo lietuviškos filmos ir girdėjosi lietuviškos melodijos. Susirinkę tautiečiai dažnai plojo išgirdę gražias, jaunystės prisiminimus sukeliančias, melodijas, o išgirdę Tautos Himno muziką visi sustojo, išreikšdami savo atsidavimą tėvynei.

Pabaigai vėl buvo iškviestas tarti žodį p. A. Kevėža, kuris pareiškė kad didžiausia padėka už malonią šios dienos programą priklauso trims lietuviškumo ąžuolams: kun. K. Vengrui, filmų rodytojui J. Gilvydžiui ir gen. T. Daukantui. Rosariečiai savo gausiu atsilankymu prideramai pagerbė lietuves motinas.

Buvęs.

● Gegužės 27 d. Rosario mieste įvyko didinga Dievo Kūno (Devintinių) procesija, kurioje dalyvavo įvairių tautų grupės su savo atlorėliais. Lietuvių Rosario Bendruomenė taip pat dalyvavo su savo altorėliu. Bendruomenės choras giedojo lietuviškas giesmes.

● Gegužės 20 d. įvyko Rosario Lietuvių Bendruomenės narių susirinkimas. Pirmininkas p. Pšibiliauskas, klebonas kun. K. Vengras MIC, sekret. p. Papečkys ir ižd. K. Liutkevičius padarė pranešimus. Pirm. p. Pšibiliauskas visų vardu padėkojo p. Krašinskui už $ 1.000.— paskolą reikalingiems baldams įsigyti. Susirinkime dalyvavo iš Buenos Aires atvykęs "LAIKO" atstovas Antanas Kevėža, kuris pareiškė pasigėrėjimą augančiu Rosario lietuvių veiklumu ir palinkėjo po metų susirinkti jau savoj lietuviškoj pastogėj — savuos jau pradedamuos statyti namuos.

Burys rosariečių "LAIKO" atstovo p. Pr. Makausko vardinių proga

Berisso naujienos

"MINDAUGO" DR-JOS 20-ties METŲ PROGA

Rašo **Smiltyno Dagys**

(Tęsinys iš pr.-nr.)

Savišalpos srityje draugija savo nariams sergant ir jų laidotuvėms yra išmokėjusi virš 40.000 pezų. Finansiškai ir moraliai draugijà yra prisidėjusi prie šių asmenų laidojimo: Teofilės Šleikienės, Stasio Stasiukaičio, Jono Baltrūno, Jurgio Mažuikos, Petro Pagarecko ir Jono Juro. Kad sunormavus dr-jos kasos padėtį, 1949 m. buvo pertvarkyti įstatai ir nustatyta, kad, susirgus dr-jos nariui, apmokama per metus 4 kartus gydytojo lankymas ir vaistai, o mirus nariui dr-ja apmoka trečios rūšies laidotuves ir nuperka gėlių vainiką.

Religinėje srityje "Mindaugo dr-ja palaiko gerus santykius su Buenos Aires Lietuvių Katalikų Centru — parapija ir vietinėmis katalikiškomis draugijomis bei organizacijomis. Be religinių švenčių, dr-ja yra surengusi viešų priėmimų, kaip kun. J. Janilioniui, svečiams iš Čikagos prel. M. Krušui ir kun. J. Paškauskui, atvykusiems į Argentiną T. T. Marijonams kun. J. Jakaičiui, kun. A. Andriušiui ir kun. K. Vengrui, du kartus aplankiusiam Argentiną J. E. vysk. P. Būčiui ir k. Patriotiniuose draugijos minėjimuose lankydavosi Lietuvos diplomatai, kaip P. Gaučys, J. Kučinskas, gen. T. Daukantas, J. Aukštuolis, B. Blaveščiūnas ir dabartinis Lietuvos ministeris P. Amerikai Dr. K. Graužinis. Pasiuntinybės atache A. Grišonas yra didelis dr-jos rėmėjas. Berisso lietuvių kolonijoje dr-ja yra surengusi viešų rinkliavų labdarybės tikslais, kad gavus pinigų ir drabužių lietuviams tremtiniams esantiems Vokietijoje ir kituose kraštuose.

1943 m. "Mindaugo" dr-ja, po didelių pastangų pačiam miesto centre yra įsigijusi nuosavą namą su nemažu sklypu žemės. Dabar jų vertė siekia nemažiau, kaip 80.000 pezų. Iš paprasto gyvenamo namo pritaikė organizacijai, ir dabar čia yra draugijos būstinė su raštine, biblioteka, jaunimui kambarys, žaidimų kambarys ir bufetas. Išcementavus kiemą galima daryti pasilinksminimus, o esant blogam orui ir nuo saulės uždengiamas 83 kv. m. brezentiniu stogu.

Įžengdama į 21-sius savo gyvavimo metus dr-ja turi dar keturis savo narius — steigėjus: Feliksą Grišką, Adelią Marcinkevičienę, Teofilį Slapšį ir V. Skaržauską, kurie visi dar iki šiol noliai darbuojasi, o iš draugijos steigėjų, kurie iki šiol yra jos rėmėjais, yra dar V. Ražanskienė, J. Jakubka, V. Paulauskas, J. Burba ir M. Zujytė. Savo gyvavimo 20-ties metų proga dr-jos steigėjams įteikta medaliai su Lietuvos ir Argentinos tautinėmis spalvomis.

'Mindaugas" turi draugiškus santykius su vietos spauda, kaip "El Argentino", "El Dia" ir "El Plata" dienraščiais, kurie dažnai įdeda iliustruotų aprašymų apie draugijos veikimą bei minėjimus. Ši draugija yra lojali ir tam kraštui, kuriams gyvena, rengdama Argentinos nepriklausomybės paminėjimus, pagerdama jos didvyrius, kaip išlaisvintoją gen. San Martin. Prie jo paminklo 1950 m. Vasario 16 proga buvo padėtas gyvų gėlių vainikas.

Peržvelgus trumpai "Mindaugo" draugijos veikimo istoriją dabartinės mūsų tautos tragedijos metu, reikia atiduoti mindaugiečiams pagarbą už jų patriotinę ir kultūrinę veiklą bei reikia laukti tikros paramos mūsų nepriklausomybės atstatymui. O 20-ties metų sukakties proga tenka seniesiems ir jauniesiems "Mindaugo" dr-jos darbuotojams palinkėti vieningai pinti gėlių vainiką Lietuvos ir Argentinos garbei. Tegyvuoja "Mindaugo" dr-ja pilnoj savo vardo prasmėj.

Dar galima pridėti, kad šiai draugijai iki šiol pirmininkavo 9 pirmininkai: F. Griška, M. Juodviršis, V. Stundžia, K. Adamonis, M. Tamoliūnas, P. Rožanskas, T. Aliukas, P. Vaškus ir K. Paliūkas.

"MINDAUGO" DR-JA MINĖS MOTINOS DIENĄ

"Mindaugo" Dr-ja šiais metais minės Motinos Dieną birželio 10 d. 10 val. vietos parapijos bažnyčioje bus šv. Mišios už visas gyvas ir mirusias motinas su atitinkamu pamokslu.

Po pietų 17 val. "Mindaugo" dr-jos patalpose Napoles 4260 įvyks pilietinis minėjimas ir motinų pagerbimas. Bus įdomi programa. Po programos bus bendras šeimyniškas pasilinksminimas.

NAUJA BERISSO "NEMUNO" DR-JOS VALDYBA

Ateinantiems 1951-52 metams Berisso Lietuvių Kultūros ir Savišalpos Draugija "Nemunas" savo visuotiniame susirinkime išsirinko naują valdybą, į kurią įeina šie asmenys: pirm. — **Pranas Dulkė**, vicepirm. — **Juozas Miškinis**, pirm. pavad. —**Leonas Ivoškevičius** ir **Paulius Mažuolis**, sekr. — **Bruno Gavėnas**, ižd. — **Vladas Čečys**, nariai — **K. Kvedaras**, A. Kalibatas, K. Miškinis, K. Stremikis, B. Teachuk, A. Kareiva, J. Vitas, A. Pakulnis, A. Miselis, A. Mazūraitis ir J. Ainaris.

PADĖKA

Gėrėdamies įspūdžiais, kuriuos mums teko patirti per Rosario lietuvių surengtą įspūdingą Motinos Dienos minėjimą, reiškiame didžiausią padėką jų dvasios vadui Gerb. kun. K. Vengrui ir p. p. Liutkevičiams už taip puikų mūsų priėmimą savo vaišėmis ir už suteiktą malonią nakvynę.

Gen. T. Daukantas ir Jurgis Gilvydis.

● Gerb. p. Andrijauskienei padaryta kojos operacija. Ligonė sveiksta savo namuose. Linkime greitai pasveikti.

● Pas "LAIKO" rėmėjus pp. Užkurius viešėjo p. Irenutė Valčiukaitė iš San Rafael.

PADĖKA

Mieli Rosariečiai:

Lankydamasis pas Jus, patyriau daug lietuviško nuoširdumo, ko niekad neužmiršiu. Net sunku būtų išvardinti visus bičiulius, mielai padėjusius lietuviškos spaudos darbe.

Taip pat sunku būtų išvardinti visas lietuviškas pastoges, kur itin šiltai buvau priimtas ir kur iš širdies į širdis kalbėjomės ir sielojomės bendrais reikalais. Tikiu, kad su daugeliu visuomet paliksime artimais bičiuliais. Visiems Jums labai dėkoju.

Ypatingą padėką reiškiu Bažnyčios ir Lietuviškų Namų Statybos Valdybos nariui ir nenuilstamam veikėjui gerb. p. J. Vajagai, kurs daugiausia paaukojo laiko ir daugiausia prisidėjo prie gražių rezultatų pasiekimo.

Taip pat iš širdies dėkoju gerb. pp. Palaikiams už tokį ilgą pas Juos buvojimą.

Nors mus skiria šimtai kilometrų, bet aš visada širdimi būsiu kartu su Jumis, mieli rosariečiai.

A. Kevėža,
"Laiko" atstovas.

KORDOBA

SUSIVIENIJIMO 6-TASIS SKYRIUS TURI SAVO PATALPAS

Nenuilstamų senųjų 6-to skyriaus veikėjų pastangomis yra įrengtos jaukios patalpos su talpia scena p. K. Saduko namuose. Šeimininkai prie statybos darbų daugiausiai talkininkavo nariai: Žedonis, Meilutis, Bražiūnas ir pirm. A. Janulis. Šitie žmonės savo laisvą laiką aukojo organizacijos reikalams, ir jiems priklauso visų kitų narių nuoširdi padėka. Tai gražus lietuviško darbštumo ir susipratimo pavyzdys. Patalpų įrengimas turi didelės reikšmės visam organizacijos gyvenimui, nes ateity bus galima išvystyti didesnę kultūrinę veiklą.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Š. m. gegužės 12 d. jau naujose patalpose buvo atšvęstos Sekminės ir paminėta Motinos Diena. Pirmininkui A. Januliui atidarius minėjimą buvo pagerbtos ir apdovanotos seniausios kolonijos motinos: ponios M. Janulienė, Gruzdienė ir Sadukienė. Po to sekė programa, kurią išpildė p. E. Janulienė (paskaita ir deklamacijos), p. p. V. Bendinskienė ir J. Šimoliūnienė (duetas, kuris visiems buvo maloni staigmena ir ateity taip pat bus įtraukta į programą) ir vaikai: A. ir P. Bendinskai, B. Žedonytė, N. Kancaitytė ir kt. Malonu pažymėti, jog visos programos dalyvės ponios ir mergaitės buvo pasipuošusios gražiais tautiniais drabužiais. Į šventę atvyko svečių ir iš toliau. Po programos buvo gražiai padainuota ir pašokta naujoj aikštelėj.

Rytojaus dieną, sekmadienį, atvykęs kun. A. Valiuška atlaikė pamaldas už motinas ir pasakė gražų pamokslą. P. p. Bendinskai kunigui surengė pietus, į kuriuos pakvietė taip pat dar keleta savo šeimos draugų. Po pietų kun. Valiuška, lydimas p. Bendinsko, aplankė keleta lietuviškų šeimų, kur susitarė dėl krikštynų ir vestuvių.

J. K.

MR.A.J. RUZANCOVAS,
LITHUANIAN BIBLIOGRAPHIC SER.
203 MADISON STREET,
WESTVILLE, ILLINOIS
EE.UU.

602 Fanny
Danville Ill

POSTAGE DUE 1 CENTS
Forwarding postage guaranteed
Buenos Aires

Buenos Aires Avellaneda

SUSIKŪRĖ PIRMASIS ARG. LIET. BENDRUOMENĖS SKYRIUS

P. J. Stasiulevičiaus ir kitų pastangomis Temperley priemiestyje įsisteigė pirmoji laikinoji Argentinos Lietuvių Bendruomenės apylinkė, kuri išsirinko taip pat ir laikinąją valdybą. Valdybą sudaro: pirm. — **Jonas Stasiulevičius**, sekr. — **Jonytė Zurbaitė**, ižd. — **Pilypas Vaitkevičius**, nariai — **Kazimieras Šiaudkulis** ir **Mykolas Morkūnas**.

Šių metų gegužės 27 d. 14 val. įvyko A. L. Bendruomenės Temperley skyriaus informacinis susirinkimas Temperley, Villa Sastre, calle 11 y 16, p. Zurbos namuose. Lietuviai iš Temperley, Banfield, Lomas de Zamora ir Llavallol dalyvavo susirinkime.

IR VĖL NAUJAS LIETUVIŠKAS KAPAS

Gegužės 10 d. ligoninėje Dirección Nacional de Asistencia Social, Casa Cuna vos šešiolika mėnesių sulaukusi mirė **Elena-Alisija Gikytė**. Dideliame nuliūdime paliko savo tėvelius, sesutę Ireną, tris tetas ir dėdes. Vėlionė Elenutė-

Alisija gegužės 11 d. su religinėmis apeigomis, kurias atliko kun. K. Černiauskas, buvo palaidota Lomas de Zamora kapinėse. Jos kapą papuošė daugybė gyvų gėlių ir vainikų, kuriuos užlėjo jos tėveliai ir sesutė Irena, M. Markūno šeima, C. Mežinskas su šeima, dėdės ir tetos bei jos pusbroliai, N. Katinas ir šeima, J. Žekys ir šeima, A. Gadeliūnas ir šeima, J. Stasiulevičius ir šeima, J. Zuoza ir šeima, Vasallo y familia, Dentice y familia, Irazu y familia, Litikts y familia. Velionės Tėveliams reiškiame nuoširdžią užuojautą.

J Stasiulevičius.

PADĖKA

Savo, žmonos ir dukters Irenos vardu dėkoju visiems, kurie prisiminė mus, mūsų mylimai dukrelei ir sesutei Elenai — Alisijai miriusi. Dėkojame kun. K. Černiauskui už religinių apeigų atlikimą namuose ir, nežiūrint didelio lietaus ir vargo, palydėjusiam ir pašventinusiam mūsų dukrelės amžinojo poilsio vietą, visiems geraširdžiams kaimynams, palydėjusiems į amžino poilsio vietą mūsų dukrytę Elenutę - Alisiją, ir prisidėjusiems moraliai ir materialiai mūsų skaudžios nelaimės ir gilaus liūdesio valandoje.

Irena, Konstancija
ir Kazimieras Gikiai.

"LAIKO" PLATINTOJAS ROSARIO IR KORDOBOS MIESTUOSE

"LAIKO" atstovas Antanas Kevėža neseniai lankėsi Rosario ir Kordobos lietuvių kolonijose, kur turėjo progos iš arčiau susipažinti su vietos lietuvių gyvenimu ir jų reikalais. Visur buvo labai maloniai sutiktas ir turėjo progos sėkmingai pravesti laikraščio platinimo vajų. Netolimoje ateityje laikraščio reikalais ruošiasi vykti ir į Urugvajų.

NAUJIEJI "LAIKO" RĖMĖJAI

Iš Rosario: T. Užkuris $ 30, Kazimieras Kalainis 20, M. Klimas 20, Ona Ryselienė 15, V. Žakevičius 15, Alfonsas Lialys 10, Kazimieras Liutkevičius 10, Jurgis Vajega 10, P. Vilutis 10, Ieva Zakevičienė 10, Viktoras Budriūnas 5, Juozas Rakutis 5, Karolis Sargiūnas 5.

Iš Buenos Aires: Monika Ivanauskienė $ 10 (iš Salta prov.), Antanas Kundrotas 10, Dr-ja "Birutė" 10.

Visiems paskelbtiesiems ir nepaskelbtiesiems Rėmėjams "LAIKAS" taria nuoširdų lietuvišką ačiū.

● Gegužės 1 d. p. p. **Sofija ir Leonas Navikai** minėjo savo 25 metų vedybų sukaktį. Iš ryto sukaktuvininkų intencija buvo atlaikytos iškilmingos šv. Mišios Aušros Vartų parapijoje. Po pietų p. Navikų namuose Avellanedoje buvo surengtos gražios vaišės, kuriose dalyvavo jų giminių pažįstamų ir draugų būrelis.

● **Kostas Gelbūda**, kuris su St. Mikelioniu Villa Lugano turi kėdžių dirbtuvę, gegužės 25 d. susižiedavo su **Zina Lepeškevičiute**. Sužieduotuvės buvo p. p. Lepeškevičių namuose Villa Elisa. Jaukiose vaišėse dalyvavo K. Šulnis su šeima, A. Geigas, J. ir J. Morkūnai, St. Mikelionis ir kt.

PAIEŠKOJIMAS

Prano Bucevičiaus, kilusio iš Onciškių km., Seirijų valsč., Alytaus apskr., dabar gyvenančio Kanadoje, paieško **Antanas Lukaševičius**, gyv. Quirno Costa 2724, Lanus Oeste, Buenos Aires, Argentina.

LIETUVOS GEDULO DIENOS MINĖJIMAS

Š. m. birželio 17 d. bus minima liūdna Lietuvos okupacijos 11-kos ir pirmųjų didžiųjų trėmimų į Sibirą 10-ties metų sukaktis.

10,30 val. Lietuvių parapijos bažnyčioje bus šv. Mišios už žuvusius ir ištremtuosius lietuvius.

17 val. Lietuvių salėje, Brasil 835, Avellaneda, iškilmingas minėjimas su paskaita ir menine programa.

Visi, kas myli savo kenčiančią Tėvynę ir kam yra brangus savo artimųjų atminimas, kviečiami minėjime dalyvauti.

TĖVŲ DIENOS MINĖJIMAS

Birželio 24 d. minima Tėvų Diena.

10,30 val. Lietuvių parapijos bažnyčioje sudėtinės šv. Mišios už visus gyvus ir mirusius tėvus.

17 val. Lietuvių salėje, Brasil 835, Avellaneda, įvyks Tėvų pagerbimo aktas, kur bus paskaita ir linksma komedija "Augila Nebrendila", kurią režiruoja Zef. Juknevičius. Minėjimą rengia Liet. Jaunimo Dr-ja.

PIRMASIS VYČIŲ VAKARAS

Pradėdami rudens sezoną Lietuvos Vyčiai surengė gegužės 19 d. Lietuvių salėje Avellanedoje gražų vakarą su turininga ir įvairia programa. Prieš pradedant menine programą Vyčių Sąjungos pirmininkas A. Mikučionis pasveikino susirinkusius ir trumpai papasakojo nuveiktuosius darbus. Programą pradėjo J. Juškaitė, gyvai ir su įsigevinimu pašokdama ispaniškų šokių. Toliau lietuviškai publikai pažįstama L. Martinėnaitė paskambino pianu keletą dalykėlių, už kuriuos susilaukė tikrai vertų ir gausių publikos plojimų. Po trumpos pertraukėlės P. Barišauskas ir J. Norkus suvaidino linksmą komedijėlę "Praeivis". Ypatingai su dideliu įkvėpimu keleta klasinių šokių pašoko ir audringų publikos plojimų susilaukė baletistas Alf. Apsikevičius. Vyčių akrobatikų trejukė — V. Kinderavičius, J. Norkus ir A. Andriuškevičius — užbaigai parodė tikrai meniškų akrobatikos numerių. Reikia pripažinti, kad ši trejukė jau yra gerai išsilavinusi ir raumenis apvaldžiusi akrobatikos grupė, kuri galėtų rodytis bet kurioje savo rūšies sporto aikštėje ar gimnastikos salėje.

● **Aldona Mackevičiutė-Zotovienė**, Liet. Tautinio Ansamblio narė ir pereitais metais vaidinto "Kermošiaus" kūrėja, išsikėlė gyventi į Kordobą, kur jos vyras Dr. A. Zotovas jau karis laikas dirba vienoje ligoninėje. Linkime p. Zotovienei ir ten įsijungti į tos kolonijos kultūrininkų būrelį ir toliau kovoti už tautines vertybes.

BUENOS AIRES PALAIDOTAS ANTANAS PALUIKIS

Gegužės 22 d. po trumpos ligos Sanatorijoj Trenopatico mirė **Antanas Paluikis**. Velionis yra gimęs 1896 m. Graužėnų km., Pandėlio valsč, Rokiškio apskr. Vedė 1925 m Lietuvoje ir tais pačiais metais įšvyko Argentinon. Čia iki pat mirties dirbo Compania Argentina de Electricidad. Gegužės 23 d. velionis buvo atlydėtas į Lietuvių parapijos bažnyčią, o iš ten į Sarandi kapines. Palydėjo didelis būrys giminių ir artimųjų tautiečių, uždėdami daug gyvų gėlių vainikų ant jo kapo. Dideliame nuliūdime paliko žmoną Anelę Navulytė Paluikienę, dukterį Ireną Jokantienę ir sūnų Antaną bei keleta giminių.

● **Eleonora Matukienė** buvo sunkiai susirgusi širdies liga, bet dabar, gydytojų prižiūrima, jau sveiksta savo namuose.

● J. E. arkiv. J. Skvirecko sekretorius kun. K. Razminas gegužės mėn. Šventojo Tėvo yra pakeltas į prelatus.

● Kovo 4 d. Onai Vaisetaitei ir Adolfui Deimentavičiams gimė sveika ir graži duktė Alisija.

MERINYR S.R.L.

Centrinė: CORRIENTES 576 — T. E. 32 - 8969, 8969
Skyrius: Alberti 91 — T. E. 48 - 2309
Parduoda puikius lotus (sklypus) vietovėje:

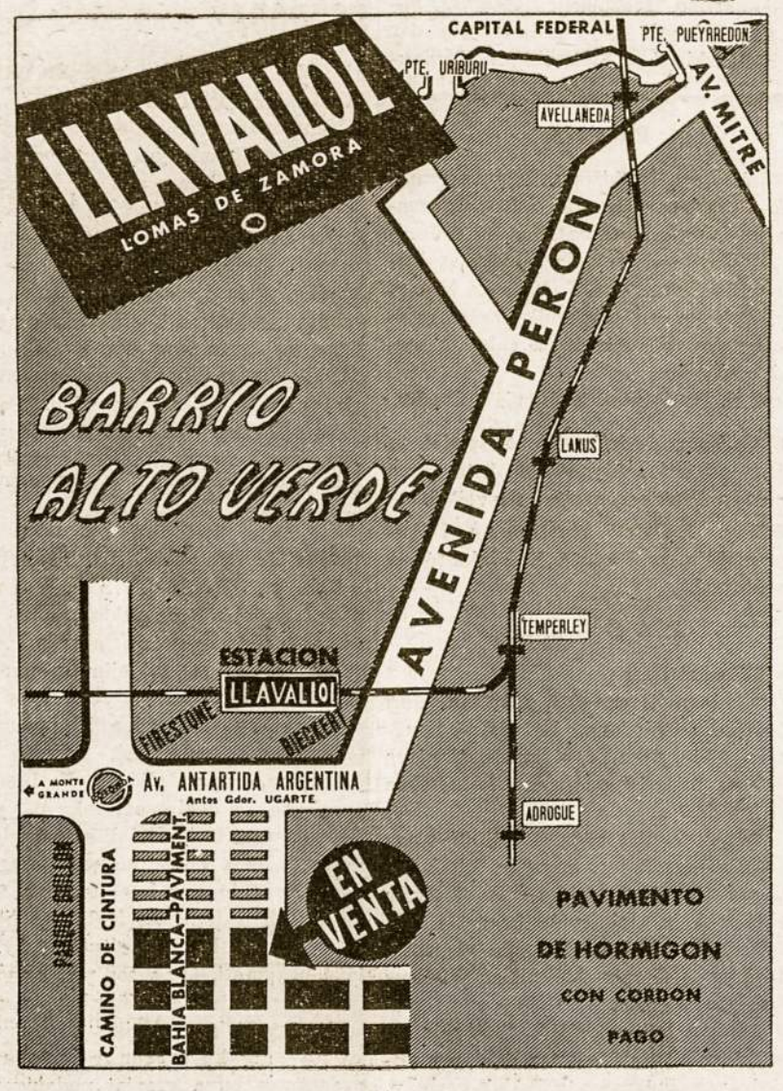

Priemiestyje **Llavallol**, priešais **Camino de Cintura**. Puikus susisiekimas kolektyvais: Nr. 151 ("Cía Cañuelas") iš **Plaza Constitución** ir Nr. 155 (Cía. Lomas") nuo **Puente Uriburu**, kurie kas 5 minutės eina gatve **Antartida Argentina**. Llavallol priemiesty čia pat yra garsūs fabrikai: **Firestone, Fortalit, Bieckert, V.A.S.A. La Cerámica del Plata, Canale** ir daug kitų.

Reikalauk smulkesnių informacijų, pasiųsdamas šitą kuponą šiuo adresu: **MERINYR S. R. L., Corrientes 576.**

Vardas ir pavardė .....
Adresas .....
Gyvenama vieta .....

Imprenta "Dorrego", Dorrego 1102, Buenos Aires; T. E. 54-4644

LAIKAS

"EL TIEMPO" Semanario Lituano
Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. Aires; T. E. 20-9027

Correo Argentino Casa Central — FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 4288 — TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 4016

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nº 35041

Director resp. — Pbro. C. Vengras. Redaguoja Red. Kolegija. Vyr. Red. Dr. P. Brazys. Pinigus siųsti administratoriui: Francisco Garšva. KAINA: Argentinoje met. $ 20.—, pusei met. $ 10.—, atsk. nr. $ 1. Urugvajuje met. 4 Urugv. pezai. Kitur — met. 2 doleriai. Oro paštas metams kainoja 3 dolerius.

1951. V. 31 ☆ IV METAI ☆ Nr. 46

TEOFILĖ IR VITALIS GUREVIČIAI

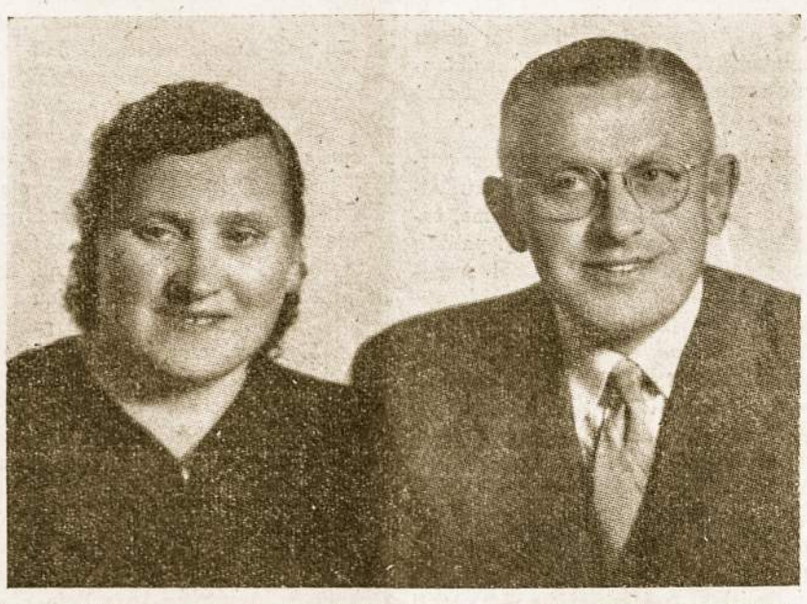

Šio "LAIKO" numerio Garbės Leidėjai yra gerb. pp. Teofilė ir Vitalis Gurevičiai.

Vitalis Gurevičius yra gimęs ir augęs ūkininkų šeimoje Kamšų km., Raudėnų valsč., Marijampolės aps. 1926 m. vedė pasiturinčio ūkininko dukterį Teofilę Senkiūtę iš Kumelionių km., Marijampolės valsč. 1927 m. atvyko į Buenos Aires. Ilgą laiką gyveno gražiam San Martin priemiestyje. Prieš 7 metus persikėlė į nuosavą namą gretimam San Andres miestelyje, kur įsteigė didelį pieno paskirstymo punktą. Tipingas lietuvis suvalkietis, p. V. Gurevičius greitai įsigijo viso plataus rajono gyventojų simpatijas. Jis labai rūpinasi savo darbininkais, bet kartu ir reikalauja, kad pienas būtų pristatomas punktualiai ir kad jo grynakraujai arkliai iš tolo blizgėtų. Ta pati tvarka ir švara viešpatauja ir visuose namuose. Retas lietuvis gali pasigirti tokiu modernišku elektriniu šaldytuvu, gazo virtuve, visuomet šiltu bei šaltu vandeniu aprūpinta vonia ir kitais moderniškais įrengimais.

Nors toli nuo lietuviškos kolonijos centro, pp. Gurevičiai gyvai domisi vietos lietuviškuoju gyvenimu, skaito ir remia lietuvišką spaudą ir dalyvauja visuose žymesniuose kolonijos parengimuose. Būdami susipratę ir nuoširdūs lietuviai patriotai, jie labai sielojasi Tėvynės likimu ir dažnai svajoja apie gimtąsias Šešupės pakrantes, nuo kurių jau daugiau kaip 10 metų neateina jokia žinia. Buenos Aires Lugano priemiestyje gyvena p. Gurevičiaus sesutė Matilda Aželskienė, o p. Gurevičienės 3 pusseserės ir vienas pusbrolis yra nusikėlę į Šiaurės Ameriką.

"LAIKAS" sveikina savo naujuosius Garbės Leidėjus ir linki daug asmeninės laimės bei džiaugsmo vėl kada nors sulaukti Tėvynės laisvės ir žinios nuo pasiilgtų Šešupės krantų.

Monika ir Domininkas Bartkai gegužės 25 d. turėjo iškilmingas gedulo mišias Lietuvių bažnyčioje už p. Bartkienės neseniai Lietuvoje mirusį brolį. Po pamaldų būrelis giminių ir artimųjų draugų buvo pakviesti į p. p. Bartkų namus Sarandi pietums, kuriuose dalyvavo B. ir B. Gokai, O. ir P. Mačiuliai, P. Baniulio šeima, S. Andriekus, B. Zalagienė su dukra ir kt.

PRANEŠIMAI, SKELBIMAI

1950 m. sausio 25 d. LIT. išsiuntinėjo lietuvių organizacijoms, redakcijoms ir atskiriems veikėjams klausimų lapus, apie lietuvių gyvenimą, įvairiuose pasaulio kraštuose, su prašymu galimai greičiau užpildyti ir grąžinti. Ligi 1950 m. balandžio 1 dienai klausimų lapus užpildė ir grąžino tik iš 13 kraštų. Tame skaičiuje tik iš kelių vietų pilni atsakymai į visus klausimus. Kiti atsakymai vietino pobūdžio ir neduoda pilno vaizdo apie vieną ar kitą kraštą.

PLB organizavimasis eina į pabaigą Lietuvybės Išlaikymo Tarnybai reikalingos žinios, ypatingai žinios apie mokyklas, vaikų darželius, mokyklinio amžiaus vaikus. Todėl pakartotinai prašoma visas organizacijas ir pavienius asmenis, kurie yra gavę klausimų lapus užpildyti ir grąžinti klausimų lape nurodytu adresu.

Lietuvybes Išlaikymo Tarnyba.

DĖL "A. B." TRANSLIACIJŲ

Asmenes, klausantieji lietuviškąsias "Amerikos Balsas" (Voice of America) radio transliacijas, yra maloniai prašomi savo pastabas dėl jų pranešti Inform. Tarnybai, adresu; ELTA, (14b) PFULLINGEN, Goethestr. 16, Germany. Tuo pat adresu prašoma siuntinėti ir iškarpas vietos laikraščių kuriuose rašoma mums opiaisiais klausimais.

Ar Jau Užsimokėjai "LAIKO" Prenumeratą?

ŽINOTINI ADRESAI:

Lietuvos Pasiuntinybė Urugvajuje: Juan Maria Perez 2820, Montevideo, Telef. 41-55-91.

Kun. St. Grigaliūnas, U. L. Bendruomenės pirmininkas: Posolo 4025, Montevideo.

Kun. Vl. Mikalauskas S. J., U. L. Kapelionas ir "LAIKO" atstovas: Caigua 3711, Montevideo, Telef. 22-52-21.

Pamaldos Montevideo lietuviams yra laikomos kiekvieną sekmadienį 10 val. Cerro parapijos bažnyčioje.

Pamaldos Rosario lietuviams kiekvieną sekmadienį Buen Pastor koplyčioje, Laprida ir Virasoro gatvių sankryžoje, 10.15 val. (aukštuma: San Martin 2900).

VIEŠBUČIAI ATOSTOGOMS:

● **"LIETUVA"** Sav. V. Nalivaika. Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, **Florida 165** (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5, T. E. 33-9584

● **ŽEMAITIJA".** Islas del Ibicuy. Sav. J. ir A. Burokai. Dėl informacijų kreiptis: Sr. Sanchez Penaud agent.: **Florida 165** (Galeria Güemes), p. 5, esc. 529, T. E. 33-9584.

● **"HOTEL ANITA".** Sav. M. Kekutt: Estación Teha, Sierras de Córdoba. Inf. "Laiko" red.

● **OPTIKAS V. RASIŪNAS:** Gral. Mariano Acha 876, Morón: penktad. 16-18 val., šešt. 13-17 v. ir sekm. 13-16 v.

● **MINKŠTŲ KĖDŽIŲ DIRBTUVĖ**, sav. Mikelionis ir Gelbuda: Cosquin 5565, Villa Lugano.

● **DANTŲ KLINIKA**, sav. N. KRUKAUSKAS: Av. Pte. Perón 488, Avellaneda. Priima pirmad., trečiad., penktad. 14-20 val. Diplomuoti dantistai atlieka visus dantų taisymo darbus.

● **GROŽIO SALIONAS "LA RUBIA"**, sav. ONA KASPARIENĖ: Soler 3441, Bs. Aires, T. E. 79-2528.

Nepaprasta Proga!
Dėmesio!

Kongreso nutarimu Argentinos valdžia duoda geriausias sąlygas ir paramą alyvos medžiams ir daktilinėms palmėms auginti La Rioja provincijoj. Tam tikslui FRA-SER S. R. L. bendrovė tuojau kiekvienam norinčiam dovanoja po vieną hektarą ar daugiau tinkamos žemės. Vieno hektaro nuosavybės dokumentai kainoja $ 295, įmokant tik 50% iš karto. Visas informacijas teikia "LAIKO" redakcija.